T072 BL 2 (048) Giới Không Bịnh Mà Nhóm Lửa-92 Pháp Đơn Đề-Giới Pháp Của Tỳ Kheo

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

40-GIÔÙI KHOÂNG BEÄNH MAØ NHOÙM LÖÛA Khi Phaät an truù taïi vöôøn oâng Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø, thaønh Xaù-veä. Luùc naøy, ngöôøi ñôøi ñoác tín cung kính toân troïng cuùng döôøng y phuïc, thöïc phaåm, saøng toïa vaø thuoác chöõa beänh (thuoác boå). Trong khi aáy, nhöõng ngöôøi xuaát gia ngoaïi ñaïo cuõng ñang ôû taïi thaønh Xaù-veä nhöng khoâng ñöôïc ngöôøi ñôøi cung kính toân troïng cuùng döôøng y phuïc, thöïc phaåm, saøng toïa vaø thuoác chöõa beänh. Do theá, nhieàu ngöôøi xuaát gia ngoaïi ñaïo taäp hôïp taïi nhaø luaän nghò, baøn luaän nhö sau: “Sa-moân Cuø-ñaøm naøy ñang ôû taïi vöôøn oâng Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø, thaønh Xaù-veä ñöôïc ngöôøi ñôøi thaâm tín cung kính toân troïng cuùng döôøng y phuïc, thöïc phaåm, saøng toïa vaø thuoác chöõa beänh nhöng chuùng ta khoâng ñöôïc toân troïng cung kính cuùng döôøng y phuïc, thöïc phaåm, saøng toïa vaø thuoác chöõa beänh. Vaäy ai coù theå ñeán xuaát gia soáng trong giaùo phaùp cuûa Sa-moân Cuø-ñaøm tu taäp phaïm haïnh, tuïng ñoïc giaùo phaùp cuûa oâng ta, roài trôû veà laàn löôït daïy laïi chuùng ta, ñeå chuùng ta cuõng ñöôïc cuùng döôøng gioáng nhö oâng ta?”. Khi caùc ngoaïi ñaïo luaän baøn nhö theá roài, cuøng baûo nhau: “Tu-thaâm- ma laø ngöôøi öu tuù baäc nhaát trong hoäi chuùng cuûa chuùng ta neân coù theå sai oâng ñeán xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa Sa-moân Cuø-ñaøm, thoï giôùi luaät cuûa Cuø-ñaøm, roài veà laïi...”. Theá roài, caùc ngoaïi ñaïo noùi vôùi Tu-thaâm-ma: “Sa-moân Cuø-ñaøm ñang soáng taïi Tinh xaù Kyø-hoaøn ñöôïc nhieàu ngöôøi toân troïng cuùng döôøng, coøn chuùng ta thì khoâng ñöôïc lôïi ích nhö theá. Nay oâng neân ñeán xuaát gia trong giaùo phaùp Sa-moân Cuø-ñaøm tu taäp phaïm haïnh, ñoïc tuïng kinh ñieån cuûa oâng aáy, roài trôû veà trong giaùo phaùp cuûa ta, laàn löôït daïy laïi nhau, ñeå chuùng ta cuõng ñöôïc cuùng döôøng gioáng nhö oâng aáy”. Tu-thaâm-ma nghe lôøi ñeà cöû roài, lieàn ra khoûi thaønh Xaù-veä, ñi ñeán Tinh xaù Kyø-hoaøn. Khi tôùi coång Tinh xaù, thaáy caùc Tyø-kheo ñang kinh haønh, ngoài thieàn, Tu-thaâm-ma lieàn ñeán choã caùc Tyø-kheo thaêm hoûi, roài ngoài sang moät beân, noùi: “Toâi voán laø ngoaïi ñaïo nay muoán xuaát gia, thoï Cuï Tuùc trong giaùo phaùp cuûa Nhö Lai thì ôû ñaây phaûi laøm theá naøo?”. Caùc Tyø-kheo ñaùp: “Neáu goác gaùc laø ngoaïi ñaïo maø muoán xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa Nhö Lai, thì phaûi ñöôïc thöû thaùch qua boán thaùng. Qua boán thaùng thöû thaùch maø caùc Tyø-kheo thaáy hôïp yù thì seõ cho xuaát gia”. Khi aáy, Tu-thaâm-ma lieàn vaâng lôøi, thöïc haønh boán thaùng thöû thaùch. Qua boán thaùng, caùc Tyø-kheo thaáy vöøa yù, lieàn cho thoï giôùi Cuï tuùc. Sau khi thoï Cuï Tuùc, oâng beøn ñi ñeán choã Theá Toân cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, roài ñöùng haàu moät beân. Baáy giôø, coù nhieàu Tyø-kheo ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, roài ñöùng qua moät beân, thöa nhö sau: “Baïch Theá Toân! Con ñaõ chöùng ñaéc, ñôøi soáng cuûa con ñaõ keát thuùc, phaïm haïnh ñaõ thaønh, khoâng coøn phaûi taùi sinh nöõa”. Hoï noùi nhö theá xong, lieàn cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân Phaät roài ra ñi. Khi caùc Tyø-kheo

aáy vöøa ra ñi, thì Tu-thaâm-ma ñeán ñaûnh leã chaân Phaät, roài ñi tôùi caùc Tyø-kheo aáy thaêm hoûi. Hoûi thaêm xong, beøn ñöùng qua

moät beân, hoûi caùc Tyø-kheo: “Thöa Tröôûng laõo, vöøa roài ôû tröôùc Phaät, thaày töï noùi laø mình ñaõ chöùng ñaéc, ñôøi soáng ñaõ keát thuùc, phaïm haïnh ñaõ thaønh, khoâng coøn taùi sinh nöõa, coù phaûi theá khoâng?”. Caùc Tyø-kheo ñaùp: “Ñuùng nhö vaäy”. Theá roài Tu-thaâm-ma laïi hoûi: “Thöa Tröôûng laõo, bieát nhö vaäy thaáy nhö vaäy, ñöôïc thieân nhaõn thanh tònh, thaáy chuùng sinh cheát choã naøy, sinh choã kia, ngöôøi ñeïp, keû xaáu, thieän thuù, aùc thuù , thaáy chuùng sanh thaân laøm aùc, mieäng noùi aùc, yù nghó aùc, phæ baùng Hieàn Thaùnh, töï laøm vieäc taø kieán, daïy ngöôøi laøm theo taø kieán, thaân hoaïi maïng chung ñoïa vaøo ba ñöôøng aùc. Laïi thaáy chuùng sanh thaân laøm thieän, mieäng noùi thieän, yù nghó thieän, töï mình laøm theo chaùnh kieán roài daïy ngöôøi laøm theo chaùnh kieán, ñeán khi thaân hoaïi, maïng chung, sinh vaøo coõi thieän, treân coõi trôøi, trong coõi ngöôøi, thieân nhaõn thanh tònh hôn ngöôøi nhö the,á Tröôûng laõo coù ñöôïc khoâng?”. Thaày ñaùp: “Khoâng ñöôïc”. OÂng laïi hoûi: “Toân giaû ñöôïc Tuùc maïng trí bieát nhö vaäy, thaáy nhö vaäy, bieát quaù khöù moät ñôøi, hai ñôøi, ba ñôøi, boán ñôøi, naêm ñôøi, möôøi ñôøi, moät traêm ñôøi, moät ngaøn ñôøi, cho ñeán kieáp thaønh, kieáp hoaïi, danh taùnh, chuûng toäc, cheát nôi ñaây, sinh choã kia, cheát choã kia, sinh choã naøy, voâ soá söï vieäc trong caùc kieáp nhö theá, Tröôûng laõo coù bieát khoâng?”. Thaày ñaùp: “Khoâng bieát”. OÂng laïi hoûi: “Ly saéc, quaù saéc, voâ saéc, tòch dieät, giaûi thoaùt, thaân chöùng cuï tuùc an truù, caùc loaïi giaûi thoaùt nhö vaäy, Tröôûng laõo coù ñöôïc khoâng?”. Thaày ñaùp: “Khoâng ñöôïc”. Tu-thaâm-ma noùi: “Vöøa roài toâi hoûi veà caùc phaùp thì Tröôûng laõo ñeàu noùi laø khoâng ñöôïc. Theá thì vì sao tröôùc maët Theá Toân Tröôûng laõo töï noùi laø mình ñaõ chöùng ñaéc, ñôøi soáng cuûa mình ñaõ keát thuùc, phaïm haïnh ñaõ thaønh, khoâng coøn taùi sinh, vaäy ai maø tin noåi?”. Caùc Tyø-kheo ñaùp: “Naøy Tröôûng laõo, chuùng toâi laø nhöõng ngöôøi ñöôïc giaûi thoaùt baèng trí tueä”. Tu-thaâm-ma noùi: “Tröôûng laõo noùi giaûn löôïc quaù, nghóa chöa roõ, xin noùi laïi roõ hôn”. Tyø-kheo noùi: “Tuy nghóa chöa roõ, nhöng toâi töï bieát mình laø ngöôøi ñaõ giaûi thoaùt nhôø trí tueä”. Khi Tu-thaâm-ma nghe caùc Tyø-kheo noùi nhö theá, lieàn suy nghó: “Ta neân ñeán choã Theá Toân hoûi veà vieäc naøy, Theá Toân giaûi ñaùp nhö theá naøo thì ta haõy nghi nhaän nhö vaäy”. Suy nghó theá roài, thaày töø choã ngoài ñöùng daäy ñi ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, roài ñöùng qua moät beân, ñem vieäc neâu treân baïch ñaày ñuû vôùi Theá Toân, hoûi raèng vieäc aáy nhö theá naøo? Phaät lieàn noùi vôùi Tu-thaâm-ma: - Tieân phaùp trí, haäu tyû trí. - Baïch Theá Toân! Ñieàu Theá Toân daïy quaù bí aån, giaûn löôïc, con chöa hieåu. - Duø ngöôi chöa hieåu, nhöng vaãn tieân phaùp trí, haäu tyû trí.

- Laøn h thay Theá Toân, con vaãn chöa hieåu, kính mong Theá Toân vì con noùi roõ theâm. - Vaäy Ta hoûi ngöôi, tuøy ngöôi hieåu nhö theá naøo haõy traû lôøi Ta. Naøy Tu-thaâm-ma, yù ngöôi nghó theá naøo, do sinh neân coù giaø cheát phaûi khoâng? - Ñuùng nhö vaäy, baïch Theá Toân. - Laønh thay Tu-thaâm-ma, yù ngöôi nghó sao, do voâ minh maø sinh ra caùc haønh phaûi khoâng? - Ñuùng nhö vaäy.

- Laønh thay Tu-thaâm-ma, yù ngöôi nghó sao, do sinh duyeân dieät neân giaø cheát dieät phaûi khoâng? Cho ñeán do voâ minh dieät neân caùc haønh dieät phaûi khoâng? - Ñuùng nhö vaäy. - Laønh thay Tu-thaâm-ma, neáu Tyø-kheo soáng trong giaùo phaùp naøy chaùnh quaùn, chaùnh trí, ñieàu gì phaûi ñaït ñöôïc thì seõ ñaït ñöôïc heát phaûi khoâng? - Ñuùng nhö vaäy. - Ngöôi ñaõ bieát do sinh neân coù giaø cheát phaûi khoâng? - Ñuùng nhö vaäy. - Do voâ minh neân coù caùc haønh phaûi khoâng? - Ñuùng nhö vaäy. - Do sinh duyeân dieät neân giaø beänh cheát öu bi khoå naõo, nguõ aám ñeàu dieät phaûi khoâng? - Ñuùng nhö vaäy. - Do voâ minh dieät neân caùc haønh dieät phaûi khoâng? - Ñuùng nhö vaäy. Ngöôi ñaõ bieát caùc phaùp nhö vaäy, ngöôi coù ñaït ñöôïc thieân nhaõn, Tuùc maïng trí vaø caùc söï giaûi thoaùt khoâng? - Khoâng ñaït ñöôïc, baïch Theá Toân. - Ngöôi töï noùi bieát caùc phaùp nhö vaäy roài laïi baûo khoâng ñaït ñöôïc caùc coâng ñöùc kia, thì ai maø tin ñöôïc? - Baïch Theá Toân! Vì bò voâ minh aùc taø vaây buûa neân con sinh ra taø kieán nhö vaäy. Nay con nghe roõ chaùnh phaùp nôi Theá Toân neân dieät ñöôïc aùc taø kieán, ñaït ñöôïc phaùp nhaõn thanh tònh. Theá roài, Tu-thaâm-ma cuùi ñaàu ñaûnh leã chaân Phaät, quyø goái, chaáp tay, baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Con xuaát gia soáng trong chaùnh phaùp cuûa Nhö Lai vôùi taâm gian traù ñònh troäm giaùo phaùp, Theá Toân ñaïi töø xin nhaän söï hoái loãi cuûa con. - Ngöôi ngu ngoác nhö treû con, vì muoán troäm chaùnh phaùp cuûa Phaät maø xuaát gia vôùi taâm gian traù. Nay Ta nhaän söï hoái loãi cuûa ngöôi. Naøy Tu- thaâm-ma, ví nhö coù ngöôøi phaïm toäi vôùi vua, roài vua sai lính ñem ra phaân thaây, caét tai, xeûo muõi, duøng cöa ñeå cöa, duøng dao caét chaët töøng ñoaïn, laïi cho voi chaø, ngöïa ñaïp, gieát cheát baèng caùc hình thöùc cöïc kyø ñau khoå nhö vaäy. Nay ngöôi xuaát gia vôùi taâm gian traù, vì muoán troäm phaùp maø phaïm phaûi toäi loãi, giôø ñaây Ta nhaän söï hoái loãi cuûa ngöôi, ôû trong phaùp cuûa Hieàn Thaùnh, ngöôi seõ ñöôïc taêng tröôûng; töø nay veà sau chôù coù taùi phaïm.

Vì Theá Toân ñoä Tu-thaâm-ma vaø vì Muïc-lieân vaän duïng thaàn tuùc duøng baùt chieân-ñaøn haøng phuïc ngoaïi ñaïo taïi Tyø-xaù-ly neân daân chuùng caøng theâm kính tín, vaø (Taêng ñoaøn) ñöôïc nhieàu lôïi döôõng. Do theá, caùc ngoaïi ñaïo loàng loän phæ baùng Theá Toân, nhö trong kinh Toân ñaø lôïi ñaõ noùi roõ: Khi Phaät chöa ra ñôøi thì ngoaïi ñaïo ñöôïc caùc thöù cuùng döôøng, nhöng ñeán khi Phaät ra ñôøi thì taát caû ngoaïi ñaïo ñeàu maát heát lôïi döôõng. Vì sao vaäy? vì moïi ngöôøi ñeàu bieát raèng phaùp Phaät thaâm dieäu, nhö trong kinh Khoång Töôùc Ñieåu Baûn Sinh ñaõ noùi roõ. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân chaùn söï cuùng döôøng cuûa ngöôøi ñôøi, neân trôû veà laïi thaønh Xaù-veä. Ñeán giôø khaát thöïc, Phaät khoaùc y thöôøng maëc, caàm baùt, vaøo thaønh Xaù-veä tuaàn töï khaát thöïc. Roài sau khi aên xong, Phaät ung dung ñi kinh haønh, ñoaïn, thu xeáp giöôøng neäm, khoâng noùi vôùi Taêng chuùng vaø thò giaû, Phaät du haønh moät mình ñeán nöôùc Kieàu-taùt-la. Khi aáy, caùc Tyø-kheo lieàn ñeán choã A-nan, noùi vôùi A-nan: - Thöa Tröôûng laõo, Ñöùc Theá Toân sau khi aên, ung dung ñi kinh haønh, roài töï thu xeáp giöôøng neäm, khoâng noùi vôùi Taêng chuùng vaø thò giaû, ñôn ñoäc du haønh ñeán nöôùc Kieàu-taùt-la. A-nan ñaùp: “Thöa Tröôûng laõo, neáu Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Cuùng,

Chaùnh Bieán Tri sau khi aên, ung dung ñi kinh haønh, roài töï thu xeáp giöôøng neäm, khoâng noùi vôùi caùc Tyø-kheo vaø thò giaû maø du haønh moät mình, laø vì muoán tìm söï yeân laëng, vaäy caùc Tyø-kheo khoâng neân ñi theo Ngaøi". Luùc aáy, Theá Toân töø nöôùc Kieàu-taùt-la du haønh ñeán Ba-lôïi-da, röøng Ta-la, an truù beân caây Hieàn thoï. Ñoaïn, noùi veà baày voi naêm traêm con ñang du haønh. Voi chuùa thöôøng ñi sau, gaëp phaûi nöôùc ñuïc, coû xô xaùc, vì theá noù chaùn ngaùn ñaøn voi, neân cuõng ñôn ñoäc tìm ñeán caây naøy. Khi voi chuùa troâng thaáy Phaät, noù lieàn duøng voøi nhoå coû, ñaïp ñaát cho baèng, laïi duøng voøi laáy nöôùc röôùi leân ñaát cho khoûi buïi, ñoàng thôøi laáy coû meàm traûi leân ñeå laøm choã ngoài. Ñoaïn noù quyø goái, môøi Phaät ngoài leân. Khi thaáy Phaät ngoài roài, noù beøn xin ñöôïc cuùng döôøng Phaät ba thaùng. Phaät bieát yù voi chuùa, lieàn nhaän söï thænh caàu cuûa noù. Nhaân vieäc naøy, Phaät ñoïc baøi tuïng: "Ñoäc thieän khoâng phaûi lo, Nhö voi nôi hoang daõ. Vui trì giôùi hoïc taäp, Caàn beø baïn laøm gì?". Baáy giôø, voi chuùa laáy nhöõng ngoù sen toát ñeïp röûa saïch, roài daâng leân Theá Toân, vaø Theá Toân ñaõ nhaän söï cuùng döôøng cuûa voi chuùa suoát ba thaùng. Khi aáy, naêm traêm Tyø-kheo vì caû ba thaùng khoâng thaáy Phaät, neân ñeán choã Toân giaû A-nan, thöa:

- Tröôûng laõo, chuùng toâi ñaõ laâu khoâng thaáy Phaät, cuõng khoâng ñöôïc nghe phaùp, nay chuùng toâi muoán ñeán ñaûnh leã thaêm hoûi Theá Toân ñeå nghe Theá Toân daïy baûo. - Caùc Tröôûng laõo neân ñöùng ôû ñaây moät laùt vaø ñôïi toâi trôû veà. - Laønh thay! Theá roài, A-nan lieàn ñi ñeán choã Toân giaû Ñaïi Muïc-lieân, noùi nhö sau: "Thöa Tröôûng laõo, naêm traêm Tyø-kheo ñeán choã toâi noùi: "Ñaõ laâu ngaøy khoâng thaáy Phaät, khoâng ñöôïc nghe chaùnh phaùp, muoán ñeán ñaûnh leã cuùng döôøng Phaät vaø nghe Phaät daïy baûo. Tröôûng laõo haõy quan saùt xem Phaät ñang ôû taïi ñaâu?". Muïc-lieân lieàn nhaäp ñònh, quan saùt heát thaûy theá gian, thaáy Phaät ñang ôû döôùi goác caây Hieàn thoï, taïi röøng Ta-la, Ba-lôïi-da, nhaän söï cuùng döôøng cuûa voi chuùa. Thaáy theá, thaày beøn höôùng ñeán A-nan, noùi baøi keä sau: "Rôøi boû hoà hoa sen, Thaân töôi ñeïp ñaãy ñaø. Mình khoâng baån saïch seõ, Soáng vui nôi röøng vaéng. Ñöôïc cam loà dieäu phaùp, Töôùng haûo, thaân sung maõn. Taâm trong saïch khoâng baån, Rôøi chuùng, vui röøng vaéng". Khi Muïc-lieân ñoïc baøi keä ñoù roài, lieàn noùi vôùi Toân giaû A-nan: "Ñöùc Theá Toân nay ñang ôû taïi Ba-lôïi-da, röøng Ta-la, beân caây Hieàn thoï, nhaän söï cuùng döôøng cuûa voi chuùa. Neáu oâng muoán ñeán choã Theá Toân thì baây giôø laø ñuùng luùc". Toân giaû A-nan beøn trôû veà choã caùc Tyø-kheo, noùi nhö sau: - Theá Toân hieän giôø ôû Ba-lôïi-da, röøng Ta-la, beân caây Hieàn thoï, ñang nhaän söï cuùng döôøng cuûa voi chuùa. Giôø ñaây, chuùng ta haõy cuøng nhau ñeán choã Theá Toân, ñaûnh leã vaán an Ngaøi. Caùc Tyø-kheo nghe A-nan noùi theá, lieàn cuøng nhau ñi ñeán Ba-lôïi- da, röøng Ta-la, beân caây Hieàn thoï. Khi coøn caùch Theá Toân khoâng xa, A-nan noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Naøy caùc Tröôûng laõo, Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri ñang ôû taïi choã thanh vaéng, chuùng ta khoâng neân ñeán ñöôøng ñoät. Caùc Tröôûng laõo neân ñöùng laïi ñaây moät laùt, ñeå toâi ñi ñeán tröôùc. - Laønh thay. A-nan lieàn ñeán vôùi Phaät. Töø xa troâng thaáy A-nan ñi ñeán, Phaät

lieàn

noùi: “OÂng ñeán thaät laø ñuùng luùc A-nan, ñaõ laâu ngaøy ta khoâng gaëp oâng”. Toân giaû A-nan lieàn cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, roài baïch nhö sau: “Theá Toân coù ñöôïc ít beänh, ít khoå naõo vaø soáng an laïc chaêng?”. - Nhö Lai ít beänh, ít khoå naõo, soáng an laïc, ñang nhaän söï cuùng döôøng cuûa voi chuùa. Naøy A-nan, caùc Tyø-kheo Taêng coù ñöôïc ít beänh, ít khoå naõo, soáng an laïc hay khoâng? Khaát thöïc khoâng nhoïc nhaèn, haønh ñaïo ñuùng phaùp ñaáy chöù?. - Baïch Theá Toân! Tyø-kheo Taêng ít beänh, ít khoå naõo, soáng an laïc, khaát thöïc khoâng nhoïc nhaèn, haønh ñaïo ñuùng phaùp. Baïch Theá Toân! Naêm traêm Tyø-kheo hieän giôø ñang ñôïi ngoaøi röøng, muoán vaøo thaêm vieáng, kính xin Theá Toân chuaån thuaän. - Ta cho pheùp hoï vaøo. A-nan beøn trôû laïi choã caùc Tyø-kheo noùi: - Caùc Tröôûng laõo ñöôïc lôïi ích raát lôùn, vì Theá Toân ñaõ cho pheùp vaøo thaêm. Caùc Tyø-kheo lieàn theo A-nan, cuøng ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã chaân Phaät, roài ñöùng qua moät beân. Baáy giôø, trong soá aáy coù moät Tyø-kheo suy nghó nhö sau: “Laøm theá naøo maø Tyø-kheo bieát nhö thaät, thaáy nhö thaät vaø laàn löôït ñoaïn taän caùc laäu hoaëc?”. Tuy thaày aâm thaàm suy nghó nhö theá, nhöng khoâng daùm hoûi Phaät. Ñöùc Theá Toân bieát ñöôïc nhöõng suy nghó trong taâm cuûa vò Tyø-kheo aáy, neân noùi vôùi A-nan: “Trong soá ngöôøi naøy coù moät Tyø-kheo suy nghó nhö sau: “Laøm theá naøo ñeå moät Tyø-kheo bieát nhö thaät, thaáy nhö thaät, laàn löôït ñoaïn taän caùc laäu hoaëc?”. Tuy thaày aâm thaàm suy nghó nhö theá, nhöng khoâng daùm hoûi. Naøy A-nan, tröôùc ñaây Ta ñaõ vì caùc Tyø-kheo noùi veà caùch quaùn töôûng aám, giôùi, nhaäp vaø möôøi hai nhaân duyeân; neáu Tyø- kheo bieát nhö thaät, thaáy nhö thaät, thì ñoaïn taän ñöôïc caùc laäu hoaëc”. Vò Tyø-kheo aáy nghe Theá Toân noùi theá, lieàn suy nghó: “Vaät chaát (saéc) laø ta”. Luùc ñoù, Theá Toân bieát ñöôïc nhöõng suy nghó trong loøng cuûa Tyø-kheo aáy, lieàn noùi vôùi A-nan: “Thaày Tyø-kheo aáy suy nghó nhö sau: “Vaät chaát laø ta”. A-nan neân bieát, neáu coù Tyø-kheo quaùn töôûng theá naøy: “Vaät chaát laø taát caû caùc haønh, do voâ minh, xuùc, thoï maø sinh ra aùi”, thì naøy A- nan, aùi baét nguoàn töø ñaâu? Nöông töïa vaøo ñaâu? Phaùt sinh töø ñaâu? Chuyeån bieán töø ñaâu? A-nan neân bieát, aùi baét nguoàn töø thoï, nöông töïa vaøo thoï, phaùt sinh töø thoï vaø chuyeån bieán töø thoï. A-nan neân bieát, thoï baét nguoàn töø xuùc, nöông töïa vaøo xuùc, phaùt

sinh töø xuùc vaø chuyeån bieán töø xuùc. A-nan neân bieát, xuùc baét nguoàn töø luïc nhaäp, nöông töïa vaøo luïc nhaäp, phaùt sinh töø luïc nhaäp vaø chuyeån bieán töø luïc nhaäp. A-nan neân bieát, luïc nhaäp laø phaùp höõu vi, do nhaân duyeân hoøa hôïp maø sinh laø phaùp voâ thöôøng hoaïi dieät; xuùc laø phaùp höõu vi, do nhaân duyeân hoøa hôïp maø sinh, laø phaùp voâ thöôøng hoaïi dieät; thoï laø phaùp höõu vi, do nhaân duyeân hoøa hôïp maø sinh, laø phaùp voâ thöôøng hoaïi dieät; aùi laø phaùp höõu vi, do nhaân duyeân hoøa hôïp maø sinh, laø phaùp voâ thöôøng hoaïi dieät; haønh laø phaùp höõu vi, do nhaân duyeân hoøa hôïp maø sinh, laø phaùp voâ thöôøng hoaïi dieät; voâ minh laø phaùp höõu vi, do nhaân duyeân hoøa hôïp maø sinh, laø phaùp Voâ thöôøng hoaïi dieät. Nhö vaäy ñoù A-nan. Neáu Tyø-kheo bieát

nhö vaäy, thaáy nhö vaäy, thì seõ laàn löôït ñoaïn taän höõu laäu". Vò Tyø-kheo aáy, nghe noùi theá, beøn suy nghó: "Vaät chaát chaúng phaûi laø ta, vaät chaát laø sôû höõu cuûa ta". Phaät bieát ñöôïc, nhöõng suy nghó trong loøng cuûa Tyø-kheo aáy, lieàn noùi vôùi A-nan: "Thaày Tyø-kheo aáy nghó theá naøy: "Vaät chaát chaúng phaûi laø ta, vaät chaát laø sôû höõu cuûa ta". A-nan neân bieát, neáu Tyø-kheo quaùn töôûng nhö sau: "Vaät chaát laø taát caû caùc haønh, do voâ minh, xuùc, thoï maø sinh ra aùi, vaäy aùi baét nguoàn töø ñaâu? Nöông töïa vaøo ñaâu? Phaùt sinh töø ñaâu? Chuyeån bieán töø ñaâu?". A-nan neân bieát, aùi baét nguoàn töø thoï, nöông töïa vaøo thoï, phaùt sinh töø thoï vaø chuyeån bieán töø thoï, cho ñeán voâ minh höõu vi haønh (laø söï vaän haønh cuûa phaùp höõu vi), do nhaân duyeân hoøa hôïp maø sinh, laø phaùp voâ thöôøng hoaïi dieät". Vò Tyø-kheo aáy nghe noùi theá, lieàn suy nghó: "Vaät chaát khoâng phaûi laø ta, cuõng khoâng phaûi sôû höõu cuûa ta, maø trong ta coù vaät chaát". Phaät bieát nhöõng suy nghó trong loøng cuûa Tyø-kheo aáy: (cho ñeán) voâ minh laø söï vaän haønh cuûa höõu vi, do nhaân duyeân hoøa hôïp maø sinh, laø phaùp voâ thöôøng bieán hoaïi. Vò Tyø-kheo aáy nghe noùi theá, lieàn suy nghó: "Vaät chaát chaúng phaûi laø ta, chaúng phaûi laø sôû höõu cuûa ta, cuõng chaúng phaûi trong ta coù vaät chaát, hay trong vaät chaát coù ta". Phaät bieát ñöôïc nhöõng suy nghó trong loøng cuûa Tyø-kheo aáy: (cho ñeán) voâ minh laø söï vaän haønh cuûa höõu vi, do nhaân duyeân hoøa hôïp maø sinh, laø phaùp voâ thöôøng bieán hoaïi. Vò Tyø-kheo aáy nghe noùi theá, lieàn suy nghó: "Neáu vaät chaát chaúng phaûi laø ta, chaúng phaûi sôû höõu cuûa ta, chaúng phaûi trong ta coù vaät chaát, cuõng chaúng phaûi trong vaät chaát coù ta; (Vaäy chaéc) thoï laø ta, töôûng, haønh,

thöùc cuõng nhö vaäy. Neáu naêm aám chaúng phaûi laø ta, chaúng phaûi sôû höõu cuûa ta, chaúng phaûi trong ta coù naêm aám, chaúng phaûi trong naêm aám coù ta; vaäy thì vì sao maø coù ta?". Phaät noùi vôùi A-nan: "Neáu quaùn töôûng nhö vaäy veà naêm aám, taát caû caùc haønh, do voâ minh, xuùc, thoï sinh ra aùi, thì naøy A-nan, aùi baét nguoàn töø ñaâu? Nöông töïa vaøo ñaâu? Phaùt sinh töø ñaâu? Chuyeån bieán töø ñaâu? Naøy A-nan, aùi baét nguoàn töø thoï, nöông töïa vaøo thoï, phaùt sinh töø thoï vaø chuyeån bieán töø thoï. A-nan neân bieát, thoï baét nguoàn töø xuùc, nöông töïa vaøo xuùc, phaùt sinh töø xuùc vaø chuyeån bieán töø xuùc. A-nan neân bieát, xuùc baét nguoàn töø luïc nhaäp, nöông töïa vaøo luïc nhaäp, phaùt sinh töø luïc nhaäp vaø chuyeån bieán töø luïc nhaäp. A-nan neân bieát, luïc nhaäp laø söï vaän haønh cuûa höõu vi, do nhaân duyeân hoøa hôïp maø sinh, laø phaùp voâ thöôøng bieán hoaïi, (cho ñeán) voâ minh laø söï vaän haønh cuûa höõu vi, do nhaân duyeân hoøa hôïp maø sinh, laø phaùp voâ thöôøng bieán hoaïi, nhö vaäy ñoù A-nan. Neáu Tyø-kheo bieát nhö vaäy, quaùn töôûng nhö vaäy, thì laàn löôït seõ ñoaïn taän höõu laäu. Vò Tyø-kheo aáy nghe noùi theá, lieàn ñöôïc phaùp nhaõn thanh tònh. Roài thaày suy nghó: "Taát caû caùc phaùp ñeàu vaéng laëng, khoâng coù ta, khoâng coù sôû höõu cuûa ta". Phaät noùi vôùi A-nan: "Thaày Tyø-kheo aáy trong khi suy nghó nhö theá, thì khoâng thoï nhaän baát cöù phaùp naøo, ñoaïn taän caùc laäu hoaëc vaø taâm ñöôïc giaûi thoaùt". Trong khi Phaät vì Tyø-kheo aáy thuyeát veà phaùp ñoù thì naêm traêm Tyø- kheo taâm ñöôïc giaûi thoaùt, ñeàu thaønh La-haùn. Theá roài, Ñöùc Theá Toân

cuøng soáng vôùi caùc Tyø-kheo, luùc aáy vaøo thaùng muøa thu, gaëp côn möa laïnh thình lình caùc Tyø-kheo ñem ñoát moät khuùc caây lôùn roång ruoät. Nhöng trong caây aáy voán coù moät con raén lôùn. Vì bò löûa noùng neân noù chui ra, ngaång ñaàu leân, ñuoåi theo caùc Tyø-kheo. Do ñoù, caùc Tyø-kheo keâu goïi nhau om soøm: "Raén boø ra, raén boø ra". Luùc aáy, Phaät bieát nhöng vaãn hoûi caùc Tyø-kheo: "Vì sao maø keâu la om soøm nhö theá?". - Baïch Theá Toân! Vì bò côn möa laïnh thình lình caùc Tyø-kheo nieân thieáu ñem ñoát moät caây roång ruoät. Trong caây aáy coù con raén, do bò löûa noùng neân noù boø ra ñuoåi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo thaáy vaäy neân môùi keâu goïi nhau om soøm nhö theá. - Ñi goïi caùc Tyø-kheo aáy ñeán ñaây. Khi hoï ñeán roài, Phaät beøn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Ñoát löûa coù baûy söï

tai haïi, ñoù laø: 1. Laøm hö maét. 2. Laøm hö nhan saéc. 3. Laøm cho thaân tieàu tuïy. 4. Y phuïc bò dô baån, hö haïi. 5. Laøm hö hoûng giöôøng neäm. 6. Sinh ra cô hoäi phaïm giôùi. 7. Laøm taêng theâm söï baøn taùn veà chuyeän ñôøi. Coù baûy ñieàu tai haïi nhö theá, neân töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp ñoát löûa". Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Ñöùc Theá Toân vì naêm vieäc lôïi ích neân cöù naêm hoâm ñi quan saùt phoøng cuûa caùc Tyø-kheo moät laàn, Ngaøi thaáy moät Tyø-kheo bò beänh gheû ngöùa, Phaät bieát nhöng vaãn hoûi: - Naøy Tyø-kheo, coù deã chòu khoâng? Khoâng khoå ñaáy chöù? - Con bò beänh gheû ngöùa khoâng ñöôïc vui, neáu ñöôïc hô löûa thì thaáy deã chòu, nhöng Theá Toân cheá giôùi khoâng cho ñoát löûa, neân khoâng ñöôïc deã chòu. - Töø nay veà sau, Ta cho pheùp Tyø-kheo bò beänh ñöôïc pheùp ñoát löûa. Laïi nöõa, khi Phaät truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, caùc Toân giaû Nan-ñeà, Kim-tyø-loâ, Baït-ñeà an cö taïi nuùi thaùp vöøa xong, beøn ñi ñeán thaønh Xaù-veä ñeå ñaûnh leã thaêm vieáng Theá Toân. Thaáy caùc vò maë aùo bò thaám möa, maøu nhuoäm phai laït, Phaät bieát maø vaãn hoûi: - Naøy caùc Tyø-kheo, vì sao laïi maëc aùo bò thaám nöôùc möa (maøu phai laït)? - Baïch Theá Toân! Vì Theá Toân cheá giôùi khoâng ñöôïc ñoát löûa, neân chuùng con khoâng daùm naáu thuoác nhuoäm ñeå nhuoäm laïi. - Töø nay veà sau, khi coù lyù do chính ñaùng (thì ñöôïc ñoát löûa). Theá roài Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø- kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: - Neáu Tyø-kheo khoâng coù beänh maø töï ñoát coû, caây, phaân boø, hoaëc sai ngöôøi khaùc ñoát, thì phaïm Ba-daï-ñeà, ngoaïi tröø coù lyù do chính ñaùng.

Giaûi Thích: Tyø-kheo: Nhö treân ñaõ noùi. Beänh: Nhö gheû lôû, gheû ngöùa, laùc, beänh phong... coù caùc loaïi beänh

caàn ñeán löûa nhö vaäy môùi deã chòu, thì cho pheùp ñoát löûa. Coû: Taát caû caùc thöù coû vaø lau, saäy, truùc... Caây: Taát caû caùc loaïi caây hoaëc ñaõ bò ñoán chaët, hoaëc coøn nguyeân veïn. Phaân boø: Hoaëc töï mình ñoát, hoaëc sai ngöôøi ñoát,

ngoaïi tröø coù lyù do chính ñaùng thì Theá Toân baûo khoâng coù toäi. Lyù do: Hoaëc tröïc nguyeät (chòu traùch nhieäm trong thaùng), hoaëc phaûi chaêm soùc vieäc aên uoáng, hoaëc ñeán phieân mình phaûi ñoát löûa, ñoát ñeøn, hoaëc ñoát loø söôûi cho aám trong phoøng, hoaëc ñoát löûa cho Hoøa thöôïng, A- xaø-leâ, hoaëc ñun nöôùc noùng, hoaëc xoâng baùt, hoaëc nhuoäm y... ñoát löûa thì khoâng coù toäi. Neáu khoâng coù lyù do thì phaïm Ba-daï-ñeà. Ba-daï-ñeà: Nhö treân ñaõ noùi. Neáu caàm caây cuûi coù löûa ñeå treân ñoáng cuûi, treân coû, treân phaân boø, treân gheá goã, treân ñoáng raùc thì phaïm Ba-daï-ñeà. Nhö vaäy, cho ñeán neáu caàm naém raùc coù löûa ñeå treân cuûi, treân coû, treân phaân boø, treân gheá goã cuõng nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo giaãm treân ñoáng löûa baèng coû caây, coù caùi ñaõ chaùy, coù caùi chöa chaùy, thì phaïm Ba-daï-ñeà. Neáu giaãm treân löûa laøm cho löûa vaêng ra maø chöa chaùy ñaát, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni (?). (Khi aáy) ñöôïc caàm caây saét, gaïch, ngoùi maø daäp ñoáng löûa thì khoâng coù toäi. Neáu caàm löûa xoay thaønh voøng troøn thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo ngaét coû neùm veà phía löûa hoaëc neùm treân löûa, thì tuøy ngaét bao nhieâu coäng, phaïm baáy nhieâu toäi Ba-daï-ñeà. Neáu ñoát chaùy caây coû thì phaïm Ba-daï-ñeà. Neáu ñoát chaùy thaân caây naûy maàm thì phaïm hai toäi Ba-daï-ñeà. Vì phaïm toäi ñoát löûa vaø laøm haïi maàm caây. Neáu vì muoán phaù (vaät gì ñoù), hoaëc hoûa tònh (duøng löûa ñoát ñoà aên ñeå ñoà aên hôïp leä), hoaëc vì lyù do chính ñaùng maø ñoát thì khoâng coù toäi. Neáu ñoát buoäi luùa ñaõ coù haït hoaëc boâng luùa ñaõ coù haït thì phaïm hai toäi Ba-daï-ñeà. Moät toäi ñoát löûa vaø moät toäi laøm haïi maàm soáng. Nhöng neáu caàn duøng löûa ñeå taùc tònh (nhö nghóa hoûa tònh) hoaëc coù lyù do maø ñoát, thì khoâng coù toäi. Neáu ñoát toùc, ñoát loâng ngöïa, loâng laïc ñaø... thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ñoát da thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ñoát baùnh thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ñoát thuoác ñoäc vaø than thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu aên khoâng tieâu ñöôïc duøng mieáng saét nung noùng aùp treân buïng,

thì khoâng coù toäi. Neáu duøng giaøy da giaãm treân löûa thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Theá neân noùi (nhö treân).

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.